Calman Hakker

Vrijheid in herdenken

Calman Hakker is geboren in Den Haag op 6 januari 1927. Hij woonde met zijn ouders en zusje Mina in 1942 op de Vinkensteynstraat in Den Haag.

In 1932 werd in Den Haag het initiatief genomen om binnen de joodse Vereniging Toneel Ontspanning Philantropie (T.O.P.) een Scoutinggroep op te richten. In januari 1933 werd de groep formeel geïnstalleerd als T.O.P.-groep (groep 28) binnen het district Den Haag van de NPV. Van de groep waren zowel jongens (welpen, padvinders en voortrekkers) als meisjes (meisjesgezellen) lid. De groep was actief in het district, deed mee aan districtswedstrijden en kreeg op een gegeven moment de beschikking over een eigen kampeerterrein. Leo Polak werd hopman en zou dit tot het verbod op Scouting in 1941 blijven. Zijn zus To was enige tijd Akela. In 1936 werd een de Koning David Stam opgericht onder leiding van Oubaas Gompers. De Jamboree van 1937 was een hoogtepunt in de geschiedenis van de T.O.P.-groep. In totaal namen 48 leden deel aan dit evenement (24 verkenners met twee leiders; drie voortrekkers met één leider en veertien welpen met vier leid(st)ers). De T.O.P.-groep kreeg de zorg voor het foerageren van de Joodse groepen in het kamp. De meisjesgezellen stopten dat jaar na het vertrek van Maut van Lier door gebrek aan leiding.

Op initiatief van de T.O.P.-groep vond op 21 mei 1939 in Den Haag een conferentie plaats van leiders van Joodse padvindersgroepen. Deze bijeenkomst, onder leiding van hopman Polak, had ten doel: het contact leggen tussen Joodse padvindersleiders in Nederland, het bevorderen van oprichting van meer Joodse groepen en het bewaren en handhaven van de Joodse traditie in deze groepen. Er was veel contact met andere joodse groepen in Nederland. In Ha'amoed; de Vuurzuil; veertien daagsch orgaan voor Joodsch Den Haag staan regelmatig verslagen van hun activiteiten. In 1939 werd het initiatief genomen voor een nieuwe meisjesgroep, maar door de regels van de NPG, kon dit niet als onderafdeling van een culturele vereniging. Er werd daarom een aparte groep opgericht: ISPA (Israelietische Padvindsters). De T.O.P. groep nam haar intrek in een nieuw clubhuis. De T.O.P. groep stopte, net als andere scoutinggroepen, met haar activiteiten door het verbod op Scouting door de bezetter in 1941. Veel leden van de groep overleefden de oorlog en de Jodenvervolging niet.

Calmnan zat bij deze groep en hij was in 1938, tijdens het 5 jarig jubileum van de groep, welp in nest zwart. Hij ging dat jaar over naar de scouts.

Halverwege de oorlog is hij gevangen genomen en zat tot 2 juli 1943 in Kamp Vught. Van daar ging hij naar Kamp Westerbork. Op 13 juli 1943 ging met het achttiende transport naar vernietigingskamp Sobibor. Hij wordt bij aankomst samen met zijn vader, moeder en zusje vermoord op 16 juli 1943. De treintransporten naar Sobibór vertrokken tussen 3 maart en 20 juli 1943 wekelijks op dinsdag vanuit Kamp Westerbork. Vrijwel alle gedeporteerden werden op de dag van aankomst direct doorgeleid naar de daar aanwezige gaskamers en vermoord. Met deze 19 treintransporten werden in totaal 34.313 Joden in de Tweede Wereldoorlog gedeporteerd van Nederland naar Sobibor gedeporteerd.

Meer informatie

[T.O.P.-groep, een Joodse padvindersgroep in Den Haag (1932-1941, 1945- ca. 1950) – Joods Erfgoed Den Haag]
[Joods Historisch Museum (jck.nl)]
[Calman Hakker (joodsmonument.nl)]
[Calman Hakker (oorlogsgravenstichting.nl)]
[Calman Hakker (Den Haag, 6-1-1927 - Sobibor, 16-7-1943) | Oorlogslevens]
[Overlijden Calman Hakker op 9 juli 1943 te Sobibor (Polen) (Polen) » Open Archieven]
[Sobibórtransporten - Wikipedia]

